

Projectleider**E-mail****Instituut****Overige partners**

Drs. Gerald Jan Ellen

geraldjan.ellen@deltares.nl

Deltares

KWR Water, Wageningen UR Alterra, provincie Noord-Brabant, Waterschap Aa en Maas

Startdatum

januari 2010

Einddatum

maart 2011

Context / maatschappelijk probleem

Het Brabantse landelijke gebied is – ondanks haar rurale karakter – een dichtbevolkt en gereguleerd landschap. De vraag naar ruimte is groot en vaak conflicterend. Adaptatiemaatregelen gericht op het omgaan met de effecten van klimaatverandering kunnen een extra ruimteclaim leggen op de reeds schaarse ruimte. Eén van de oplossingen voor dit dilemma kan multifunctioneel landgebruik zijn, welke, naast efficiënt landgebruik, ook toegevoegde waarde kan hebben voor welzijn en welvaart in Brabant.

Wat is al bekend en wat niet?

De effecten van klimaatverandering op de huidige kwaliteit van het landgebruik op de hoge zandgronden in Brabant zijn bekend. Er zijn veel vormen van multifunctioneel landgebruik. Maar hoe kan multifunctioneel landgebruik worden toegepast om beter om te gaan met de effecten van klimaatverandering?

Kernvragen

- Wat zijn de ruimtelijke claims die geassocieerd worden met het klimaatrobuust maken van de hoge zandgronden voor ruimtelijke functies zoals water, landbouw, natuur en wonen?
- Hoe kunnen deze claims gecombineerd worden met huidige en toekomstig landgebruik in Noord-Brabant?
- Wat zijn drijfveren en obstakels voor de uitvoering als het gaat om multifunctioneel landgebruik als adaptatiestrategie voor de (semi)rurale gebieden in Noord Brabant?

Onderzoek

Het project stelt een kansenkaart op voor multifunctioneel landgebruik als adaptatiestrategie. Vervolgens wordt een aantal kansrijke mogelijkheden verder uitgewerkt in twee pilots. Dit resulteert in een businesscase voor de pilots. Het oppakken en uitvoeren van de businesscase is de volgende stap (die buiten dit project valt).

Betrokken stakeholders

Provincie Noord-Brabant, Waterschap Aa en Maas, Waterschap de Dommel, Waterschap Brabantse Delta en Brabant Water.

Wat is het resultaat en voor wie?

Het resultaat van dit project is divers en richt zich zowel op praktisch als (toegepaste) wetenschap.

- Analyse van de praktische toepassing van multifunctioneel landgebruik als klimaatadaptatiestrategie, zowel in Nederland als daarbuiten
- Identificatie van kritische succes- en faalfactoren voor het implementeren van multifunctioneel landgebruik als klimaatadaptatiestrategie
- Businesscases waarin een vorm van multifunctioneel landgebruik als strategie voor klimaatadaptatie is uitgewerkt voor één of meerdere locaties in Noord-Brabant.
- Publicaties in zowel vaktijdschriften als wetenschappelijke tijdschriften
- Communicatie-uitingen zoals presentaties en een nieuwsbrief